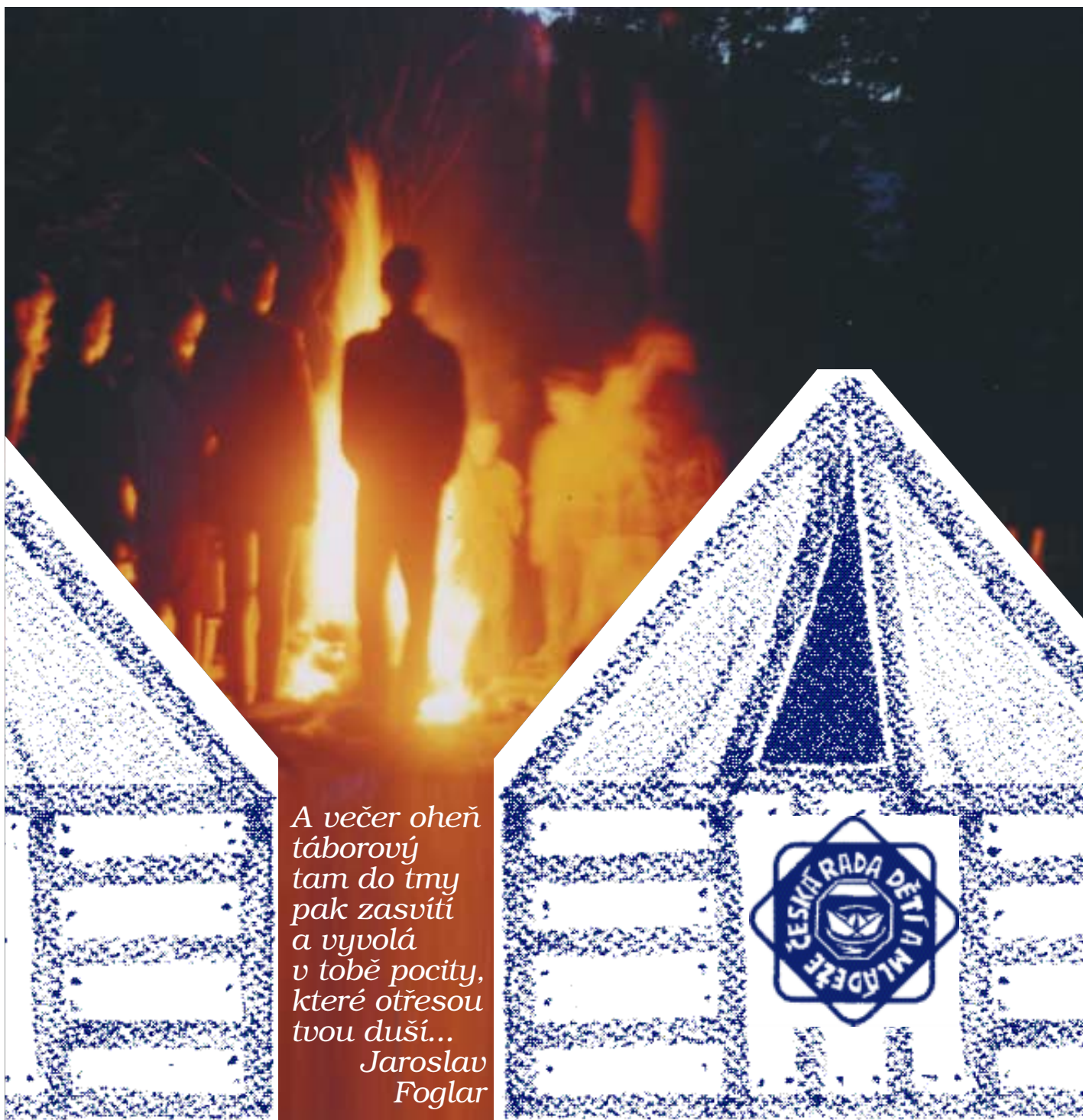

ARCHA

4
99

ZPRAVODAJ O VÝCHOVĚ A VYUŽITÍ VOLNÉHO ČASU DĚTÍ A MLÁDEŽE

*A večer oheň
táborový
tam do tmy
pak zasvítlí
a vyvolá
v tobě pocity,
které otřesou
tvou duší...*

*Jaroslav
Foglar*

tábor a děti - léto tisíckrát jinak - večerní kánon - kámen úrazu - anketa - léto budiž pochváleno - expedice nisa - expedice island - tensing tábor - etapové hry - rytířské ostruhy - putování s koněm - dětské domovy a tábor - co mají z tábora vedoucí - produkty microsoft školám - kronika

Tábor a děti

Tábor dává jedinečnou příležitost ke splnění mladých, romantických snů. Jen když vedoucí ví, jak na to, když zná stezky, po nichž musí svůj oddíl a své družiny vést. Proměnit tábor v jedno velké, opravdové dobrodružství, připravit chlapcům a děvčatům několik nezapomenutelných dní, na které by dlouho rádi vzpomínali - to je první úkol vedoucího. Není to však úkol jediný a dokonce ani ne hlavní. **Tábor nám dává možnost, abychom se pokusili o dokonalou, všestrannou výchovu - dávny ideál velkých pedagogů. Nikde jinde k tomu není tak velká příležitost.** Škola se vždycky zaměřovala na výchovu rozumovou, na předávání vědomostí, a přes všechny proklamace se v ní i dnes jen vyučuje, a málo vychovává. Rodina sama na výchovu nikdy nestačila ani nemůže stačit, chybí jí k tomu závažné předpoklady. Mimoškolní organizace, v nichž se mládež sdružuje - ať už jsou to junácké či pionýrské oddíly, tělovýchovné jednoty nebo různé kluby a zájmové kroužky - mají během školního roku děti ve svém vlivu přinejlepším jen několik hodin v týdnu

a to k opravdu účinné výchově nestačí. Teprve v tábore jsou pro výchovu optimální podmínky: krásné, zdravé prostředí. Naprostá svoboda při výběru výchovných prostředků a metod. Možnost soustavného intenzivního působení - máme tu děti v rukou celých 24 hodin denně, bez rušivých vlivů ulice, party nevhodných kamarádů, špatných rodinných poměrů. Družiny si to ovšem vůbec neuvědomují - a v tom je právě tajemství vůdcovského umění. V ideálním tábore vládne duch přátelství. Opravdové přátelství

spojuje nejen členy jedné družiny, ale všechny táborníky, mezi vedoucími a táborníky není propast, která obyčejně odděluje učitele a žáky ve škole. Chlapci a děvčata považují své vedoucí za starší kamarády, kterým mohou plně důvěřovat. Bohatý táborový program dětem ukáže, že na toho, kdo chce něco vidět, prožít a dělat, čeká všude spousta zajímavých věcí - jen o nich vědět. Probudí v nich zájem, který s lety nejen nemusí zmizet, ale může být stále silnější. V někom třeba zájem o táboření a turistiku, v jiném zájem o přírodu, o zvířata, ptáky nebo brouky, ve třetím zájem o vyřezávání a výtvarné umění. Nezáleží ani tak na konkrétním předmětu zájmu, ale na zájmu samém, protože obohacuje život člověka a dává mu nový smysl. Ve společnosti, která žije v hmotném blahobytu, je mládež často ohrožována právě nedostatkem jakéhokoli zájmu. Městské děti se v tábore dostávají do těsného kontaktu s přírodou a přírodními živly. S lesem za denního světla, při měsíčním svitu i za temné noci. S loukou plnou květín a měkké trávy. S řekou nebo bublajícím potůčkem. Se sluncem a hvězdami, s větrem a deštěm. Je to aspoň chvilkový návrat k prapůvodnímu zdroji života.

Miloš Zapletal,
z knihy *Jak vést letní tábor*

Léto tisíckrát jinak

Pro někoho je léto okurková sezóna. Pro sdružení dětí a mládeže však právě toto roční období představuje nejnáročnější část roku. Vždyť jestliže během školních měsíců je možno se dětem věnovat pár hodin týdně a tu a tam k tomu o víkend, letní činnost dává vedoucím možnost působit na děti od rána do noci mnoho dní za sebou. Obrovskou roli v tomto vlivu hraje nevšední prostředí, táborové společenství, neobvyklé zážitky a dobrodružství, tiché chvíle pod hvězdami, nerozlučná přátelství... Letní činnost jednotlivých sdružení je velmi široká a pestrá. Největší

podíl mají tábory v přírodě, ale i ty se od sebe liší podle možností jednotlivých sdružení a oddílů - od komorních robinzonských táborů pro patnáct dětí po velké pro osmdesát účastníků, putovní i stálé, týdenní i na celý měsíc; letní soustředění, kde je možno si prohloubit znalosti - třeba o lidových písních a tancích, nebo získat další zkušenosti - například v práci na hrnčířském kruhu nebo v jízdě na koni... Na ty starší čekají mezinárodní tábory a festivaly, ale také náročné expedice, divoké řeky, vysoké hory či tajemné jeskyně. V mnohých sdruženích mají i vedoucí v létě šanci získat další vědomosti, anebo si „dobít baterky“ na setkáních vedoucích, různých kurzech a lesních školách. V době, kdy vychází toto číslo

Archy, jsou již všechny přípravy na letošní tábory a soustředění jistě hotové - vedoucí mají v kapse všechna povolení od hygieniků a majitelů pozemku či lesa, objednávky potravin a materiálu, vědí, jak budou likvidovat odpadky i kam pojedou v případě nehody k lékaři. Program je připravený už dávno. Děti určitě budou dlouho vzpomínat... Úkolem tohoto čísla není metodika, jak dobrý tábor připravit - na to by už bylo pozdě. Chtěli jsme se jen letmo dotknout některých zajímavých prvků letní činnosti, třeba pro inspiraci ostatním, nebo pro tu šíři činnosti sdružení, která se všechna zabývají tím samým - a přece každé jinak - výchovou a volným časem dětí a mladých lidí.

-mr-

Večerní kánon

Někdy v roce 1983, na prvním táboře mého oddílu, zazpívala Veronika písničku. Večerní kánon, jak ji od té doby nazýváme, byl krátký a původem tuším z Německa.

*Kdo chce rád být,
stačí s málem
A kdo rád je,
ten je králem*

Zpíváme ho na táboře každý večer. Táborníci odejdou po programu v jídelně potichu k bráně, postaví se do dvou řad na táborovém náměstíčku a vedoucí si stoupnou pod bránu, kde je na jednoduché kladce připevněna petrolejka-lucernička. Zažihá se za odměnu a ten, kdo byl jejím zapálením poctěn, na to vzpomíná dlouhou dobu.

Můj první oddíl večerní kánon bral hodně vážně. Prvnáci i mnozí mužové po pubertě stáli o to, aby to byli právě oni, kdo vstříci sirku k syčícímu knotu, budou otáčet rumpálem a sledovat, jak se petrolejka komíhavě vznáší výš a výš.

Mnozí to přiznali až po letech. Terezka mi to řekla před rokem. Myslím, že si s lehkou výčitkou po-vzdechla, že snad lucerničku zapalovala jenom jednou. Terezce bylo v té době 23 roků a řadu měsíců bojovala s leukémií. Žil s ní její přítel, který si ji uprostřed nemoci vzal. Přátelé z oddílu ji denně navštěvovali. Terezka bojovala: vzdala konzervativní léčbu a přešla na makrobiotickou stravu. Zařizovala si byt, navštívila Nizozemí a podstoupila tamní makrobiotický kurs, ze kterého se vrátila povznesenější na těle i na duchu. Dvojice

Terezka a Rýba - tak se říká jejimu manželovi - se stala pravidelnými hosty všech oslav, promítání diáků z našich cest ...

Navštívila i náš tábor, ale nebyl jsem tam právě a zvládla-li vytáhnout lucerničku, nevím. Jela s námi na Silvestra 1999 do chalupy tomíků v Janově. Domů odjížděli s Rýbou poslední, moc se jim tam líbilo. Pak se nemoc znovu přihlásila. Neuměl jsem k ní jít - narozdíl od jiných. Ničilo mě to. Co je v nich? Sešli se tak dobří lidé? V deseti nebo v patnácti letech to byli tu lotři, tu andílci, které spojoval oddíl vedený mou tvrdou rukou.

Dita, Hedli, Sportovní typ - tři jména pro jednu kapitánku žluté družiny - s ní byla každý den. Posilovala s Terezkou, rehabilitovala. Když přišly bolesti, píchala Terezce denně tisíci injekce, spala u ní. Judin

jí hrál loutkové divadlo. Kdyby byl u Terezčina pohřbu Robert Fulghum, napsal by o něm do některé ze svých knížek. Na ostrohu Levého Hradce, nad Vltavou. Občas tam jdu se školními dítky a vkládám jim do hlav, že tohle je přece kolébka české státnosti, románské základy kostela, vlevo vidíme hřbitovni zed' ... Neviděl jsem nic ostře. Rakev zasypanou květinami, kamarády a známé, snad dvě stovky lidí, paní farářku, která jim děkovala a jmenovala je, utrápenou Terezčinu maminku, manžela Rýbu, Veroniku s kytarou. Neuměl jsem v ten moment zpívat oddílové písničky: ty přeci zněly u ohně před patnácti nebo deseti lety, kdy bylo všechno o tolik jednodušší a snad i veselější ...

V té záplavě lidí se lehce usmívala jenom Dita. Večer, když byla se svým mužem u mě na

navštěvě, mi to vysvětlila. Terezka mohla odcházet v nemocnici. Mohla být mezi cizími lidmi, mohly se u ní střídát cizí - byt i laskavé - zdravotní sestřičky. Takhle odešla mezi svými.

Vybavoval jsem si desítky chvil. Vodácké puťáky, oddílovky, Terezčinu plavbu v pláštěnce pod Konopištěm, šílenou hru, kterou jsem jako sedmnáctiletý pubertální vedoucí oddílu připravil. Drobné podfuky, které na nás na táboře šila. Fotky malých holčiček z klubovny. Dával jsem na vývěsku roztockých tomíků snad tisíc oddílových zpráv, fotografií, výkřiků a připomenutí. Smuteční oznámení tam ale nikdy být nemělo! Podle večerního kánonu neumím žít.

*Kdo chce rád být,
stačí s málem.
A kdo rád je,
ten je králem.*

Tomáš Novotný

VYHLÁŠKA č. 18/1991 Sb.

federálního ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 7.1.1991
o jiných úkonech v obecném zájmu, při nichž se poskytuje pracovní volno
Část I. - pracovní volno s náhradou mzdy

Pracovní volno s náhradou mzdy se poskytuje pracovníku v případech, rozsahu a za podmínek dále uvedených:

písm. h) Činnost vedoucích táborů pro děti a mládež, jejich zástupců pro věci hospodářské a zdravotní, oddílových vedoucích, vychovatelů, instruktorů, popřípadě středních zdravotnických pracovníků v táborech pro děti a mládež.

Pracovní volno v nezbytně nutném rozsahu, nejvýše pak tři týdny v kalendářním roce, pokud tomu nebrání vážné provozní důvody na straně organizace a za podmínky, že pracovník nejméně po dobu jednoho roku před uvolněním pracoval soustavně a bezplatně s dětmi nebo s mládeží.

Podmínka soustavně a bezplatně práce podle předchozí věty se nevyžaduje, jde-li o tábory pro zdravotně postižené děti a mládež.

Část II. - pracovní volno bez náhrady mzdy

Pracovní volno bez náhrady mzdy se poskytuje pracovníku v případech, rozsahu a za podmínek dále uvedených:

c) Činnost dobrovolného zdravotníka Československého červeného kříže nebo jiné organizace při výkonu zdravotnických služeb při sportovní nebo společenské akci.

d) Činnost pracovníka při organizované zájmové, tělovýchovné, sportovní nebo kulturní akci a nezbytně přípravě na ni.

c) i d) Pracovní volno v nezbytně nutném rozsahu, pokud tomu nebrání vážné provozní důvody na straně organizace.

Na lekory vzdělávacích akcí pro vedoucí (např. tzv. lesní školy apod.) lze uplatnit případně také bod d části I.:

d) Činnost pracovníka při přednášce nebo výuce včetně zkušební činnosti.

Pracovní volno v rozsahu nejvýše 12 pracovních dnů v kalendářním roce, pokud tomu nebrání vážné provozní důvody na straně organizace.

Kámen úrazu

Uvolnění na tábor by prý neměl být pro vedoucí problém. Vyhláška to přece upřesňuje, je to v obecném zájmu, o peníze vedoucí nepřijdou, tak o co jde?

Bohužel v praxi to zas tak jednoduché není.

To, zda pracovník na tábor dostane volno, je zcela na blahovůli zaměstnavatele, který posoudí, zda tomu nebrání vážné provozní důvody. A ty mohou být různé - třeba vyřízení nálehavé zakázky, pásová výroba, služba v podniku, kde se na dovolené zaměstnanci střídají...

Zdaleka ne každý zaměstnavatel má pochopení a považuje činnost vedoucích za užitečnou, výchovnou a pro společnost prospěšnou. Stále převládá názor, že si jeho zaměstnanec „jede hrát s dětmi“, aby měl o tři týdny delší dovolenou. Kdo to nezkusil, neví (nebo nechce vědět), kolik stojí takový tábor práce, příprav, odpovědnosti, o službě vlastně nepřetržitých 24 hodin denně ani nemluví.

Pracovní volno může pracovník dostat dvojího typu: s náhradou nebo bez náhrady mzdy. V prvním případě předpis stanoví, že organizátor tábora, pro něhož byl vedoucí tábora uvolněn, je povinen uhradit zaměstnavateli náhradu mzdy vyplacenou za dobu konání tábora, nedošlo-li k jiné dohodě.

Právě tato náhrada mzdy může být dalším kamenem

úrazu. Pro většinu neziskových sdružení dětí a mládeže bude totiž proplacení náhrady mzdy vedoucím nebo jejich zaměstnavatelům velký problém.

Proč?

Prostě proto, že sdružení na to nemá fondy.

Kde tedy vzít peníze? Kdo mzdu nahradí?

Měly by to být děti - jejich účastnické poplatky?

Představme si průměrný, či spíše menší oddíl. Má 15 dětí, vedoucího a jeho zástupce. Na tábor jezdí pravidelně na tři týdny. Táborový poplatek činí při troše skromnosti 1 500 až 2 000 Kč. Je v tom stravné za 21 dní (uvaříte doma za 50 Kč na člena rodiny na den?), cesta, nějaký materiál na tábor...

Jestliže ale bude chtít vedoucí po tábornících náhradu mzdy, táborový poplatek se zvýší více než o třetinu.

Počítejte se mnou:

Pobírá-li vedoucí plat 10 000 čistého měsíčně, k tomu sociální a zdravotní dávky a daně, je to zhruba 13 000 Kč. Za tři týdny bude náhrada činit něco kolem 9 000 Kč. Za dva vedoucí 18 000. Děleno 15 táborníky vychází 1 200 Kč na dítě.

Podle bezpečnostních předpisů pro aktivity (např. koupání) by na každých 10 dětí měl být 1 vedoucí nad 18 let. Nebude-li to student, který na tábor obětuje kus prázdnin, má v podstatě tři možnosti: požádat zaměstnavatele o pracovní volno s náhradou mzdy, nebo o neplacené volno, **anebo jet na tábor v době své řádné dovolené** (obvykle na úkor rodiny, ozdravného pobytu u moře, práce na údržbě rodinných latifundií a podobně).

Kruh se uzavírá.

Proč myslíte, že mnoho rodičů - zvláště těch, co mají hlouběji do kapsy nebo mají doma vícero potomků - stojí o to, aby jejich děti byly členy některé z neziskových organizací?

Protože mají (mimo jiné) levnější tábory.

A proč mají levnější tábory?

Protože většina vedoucích bude volit právě tu druhou či třetí variantu. Na tábor pojedou ve svém volnu a ještě si poctivě zaplatí táborový poplatek. A navíc se na takových táborech ušetří další pracovní síly táborovými službami v kuchyni. Nádavkem se děti něco přiučí - od kuchařského umění až po šikovné zacházení s nářadím. Co k tomu vedoucí vede? Jsou to takoví hlupáci nebo snad zvrhlíci? Určitě ne. Znam spoustu obětavých vedoucích v Junáku, Lize lesní moudrosti, u Tomíků a leckde jinde, a vím, že tento úděl berou na sebe dobrovolně - především proto, že jsou si vědomi důležitosti výchovy, potřebnosti času, který je dětem věnován, a i toho, že kdyby byl tábor o třetinu dražší, už by si jej leckdo dovolit nemohl.

Vědí, že jakou generaci si vychováme dnes, taková bude společnost na počátku nadechájecího tisíciletí.

Všem těmto obětvům tedy patří alespoň symbolicky veliký dík.

Michala Rocmanová

P.S. Věřím, že si dobrovolní vedoucí vyslouží brzy trochu víc pozornosti a podpory státních úřadů.

Určitě ji zaslouží. A také doufám, že v tom pomůže ČRD. Třeba prosazením změny vyhlášky ...

Protože je toto číslo Archy věnováno táborům, týká se jich i naše otázka. Některých velkých podniků a odborových svazů jsme se zeptali: **Jakým způsobem jste ochotni podpořit zájmy zaměstnanců, kteří se bezplatně, soustavně a celoročně věnují práci s dětmi, tedy za jakých podmínek je možné uvolnění na tábory či vzdělávací akce vedoucích?** Vedoucích jsme se pro změnu ptali: **Jaké máš zkušenosti s uvolňováním na tábory?** Odpovědi vás budou opět provázet na následujících stránkách.

Léto budiž pochváleno

Nejmilejší období pro děti a mládež znamená také zvýšený zájem o nejrůznější kulturní akce, na kterých se přímo podílejí také naši nejmenší. Doba letních prázdnin znamená nejen časté výlety do přírody nebo zájezdy za krásami domácími či zahraničními, doba letních měsíců znamená také odpočinek v táborech nebo s kamarády na některém z řady folklorních festivalů. Nemyslete! Také naše dětské folklorní soubory pořádají o prázdninách táborová soustředění. Jejich náplní je nejen odpočinkový program naplněný různými hrami, soutěžemi, výlety a nebo plácáním se na sluníčku u vody, ale členové

první písně nebo rozezvučí - byt neuměle - jednoduché hudební nástroje. Vždyť každému chlapci, nebo jeho rodičům po návratu domů, nejlépe zní písnička z píšťalky vlastnoručně vyrobené ve volných chvílích za táborovým stanem.

Vězte! Doba prázdnin je mezi našimi soubory nejen dobou odpočinku a nových přátelství, ale také dobou řady vystoupení. A tak naše členy můžete blíže poznat na dětských folklorních festivalech v Břeclavi, v Rožnově pod Radhoštěm, v Klatovech, ve Svatobořicích-Mistříně, v Jablunkově, v Kyjově, v Šumperku nebo Ostravě. Zde

našich folklorních kolektivů si zde během pobytu zdokonalí svá programová čísla, naučí se nové tance, písně, muzikanti zapojí do svého středu nové hráče na nejrůznější lidové nástroje, děvčata se učí dovednosti vyšívat ozdoby svých krojů nebo umu paličkování krajek, chlapci zase zkoušejí z kůže sešít taneční obuv - na Valašsku známé krpce či ostrým nožikem vyzdobit svoji pastýřskou hůl. Není neobvyklé, že s našimi stálými členy se táborových soustředění zúčastní také jejich kamarádi a tím se další děti naučí své první taneční kroky, zaspívají

všude nabízejí naše dětské folklorní soubory vděčným divákům krásné zážitky a radost ze své dětské radosti, dovednosti a lásky k lidovým tradicím. Léto je - byt jsou prázdniny a čas dalekých cest s kamarády a s nejbližšími z rodiny - vyvrcholením dlouhých měsíců nácviků a odpoledních zkoušek. Je to čas mnoha koncertů a představení našich dětských souborů. Je to čas naplnění smyslu jejich celoroční práce a zkoušení.

Léto budiž prostě pochváleno!

František Synek

Uvolňování pracovníků pro dětské tábory si řeší každá základní organizace Odborového svazu hasičů individuálně se svým ředitelem okresního hasičského záchranného sboru, případně základní organizace OSH mají v kolektivní smlouvě uvedeny konkrétní osoby a dobu uvolnění. Nemám signál ze ZO, že by se nedodržovala vyhl. FMPSV č. 18/91 Sb., pokud by však taková situace nastala, je v sílách centrály OSH vyřešit celou záležitost s příslušným ředitelem HZS okresu. To platí zejména v tom případě, že by se jednalo o dobu delší než tři týdny (jedná se o hospodáře a vedoucí, kteří se v jednotlivých turnusech nemění). Nemám potíže při zajišťování personálu dětských táborů pro své členy a podle možnosti ZO ještě navíc většinou ohodnocují tuto činnost finančním či jiným zvýhodněním.

Josef Richter, tajemník Odborového svazu hasičů

Expedice Nisa

Pramice Flotily Liberec pluly po Dunaji do Budapešti, po Labi do Magdeburku a Postupimi, ochutnaly vodu rumunské delty Dunaje, polské delty Visly, vodu Odry mezi Bohumínem a Glogovem, v době nedávné pak nizozemských kanálů a Grachtů.

Jen původní myšlenka z Liberce od Štětína po vodě dosud nedošla naplnění. V padesátých a šedesátých letech se řeky Odra a Nisa sice nazývaly polsko-německou

hranici míru, ale pohyb po nich byl životu nebezpečný.

Pozdější přípravy k plavbě přerval výjimečný stav v Polsku roku 1981.

Při dalším pokusu v roce 1990 smetlo nadšení po sametové revoluci všechny překážky, až na jedinou - aroganci pohraničních úřadů dožívající NDR.

Dávný sen předcházejících vodáckých generací jsme tedy uskutečnili až v roce 50 let existence libereckého vodního skautingu. I díky tomu, že se vytvořil Euroregion Nisa, jehož hlavním cílem je odstranění pohraničních zdí z myslí obyvatel tohoto koutu Evropy. Ostatně, jakýpak kout? Pluli jsme přibližně po patnáctém poledníku, jenž je osou Středoevropského času.

V roce 1946 se v Liberci stalo něco pozoruhodného: V tomto českém městě bez větší vodní plochy nebo pořádné řeky vznikl oddíl vodních skautů. Zakladatelé se obrnili heslem „Liberec má k moři nejbližší“. Tato romantická nehoráznost se projevila nadšením, se kterým v Liberci v dalších letech a v jiných organizacích vyrostli vynikající kanoisté, kajakáři, jachtaři, plavci, skokani do vody. Projevila se i urputností, se kterou se v Liberci udržel a obnovoval vodní skauting tolikrát zakazovaný.

Pádla, plachty - to je přec Flotila Liberec!

405.07 přístav vodních skautů Flotila Liberec dnes sdružuje šest oddílů skautů, včat, roverů a oldskautů.

Práskač

Na silnici stála Avie a za plotem štekál blondák. Řval: Weg!, Verboten, Terroristen, Špionen, Sabotage, usw. Zavolal na nás grenzschutzpolizei, která zatkla Šmudlu, Vezíra a jako přivažek i Káče. Asi po hodině jednání v Žitavské káznici pochopili, že zákaz plavby dočten do konce se stává jednorázovým povolením.

Smíme vyplout

Dvě hodiny strávili telefonováním s polskou, českou i německou stranou, než našli toho dobráka, co

nám to povolil. Omluvili se, odvezli zpátky a oznámili, že tedy plout můžeme, ale stanovat nesmíme v hraničním pásmu (tj. na břehu), každý den musíme mít písemné povolení od starosty nebo majitele pozemku a nesmíme vozit běžence.

Dokonale střežení

Během noci nás čtyřikrát navštívila Bundesgrenzschutz, aby se nás poptala, jestli je všechno in ordnung. Když jsme je rozespalými hlasy ubezpečili, že ano, prohlásili, že je těší, že jsme Češi a poslali na nás zase jinou hlídku.

Cesta nesjízdných jezů

Němečtí vasrmani na nás opět postavili chatrč. Když už jsme se naučili přetahovat rozvalené jezy, začaly před námi vyrůstat úplně zcela rajcenknecht nové. Včera na Mlýnovce jsme si ještě mohli myslet, že to je výjimka. Dneska v Neundorfu byl jez gumových válců, u Rothenburgu nedostavěný segmentový. U Lodenau se pak ukázalo, že je to pravidlo. Všechny jezy jsme samozřejmě přenášeli vpravo, na zakázaném polském břehu.

Byli jsme v rádiu

Polska rozgłośnia państwowa dneska hlásila: Uwaga, uwaga, po Nyse płynie Flotyła. Spływ jest pozwolen, to nie są dywersanty, to są czeskie harcerze.

Bobři

Před Bad Muskau se v Nise ráchala divná myš s divným myšákem. Při bližším ohledání se ukázalo, že oba mají placaté ocsy.

Pohodlné bydlení

V noci nepršelo, v noci lilo. Lilo

tak, že obyvatelé stanu Iglů spali ve vanách vyhříváných vlastním teplem.

Aerohlídka

Bundesgrenzschutz nás už zná natolik, že nejenže nás nelegitmuje, ale žádá o radu. Dopoledne po nás chtěli dva Moldavce, večer jednu Vietnamku. A hlídali nás helikoptérou.

V Evropě je v průměru hezky

Protože se obrátila fronta, děš, který včera přešel z Němec do Polska, se dnes vracel z Polska do Němec. Na jihu Evropy zuří vedra, kterým podlehl několik osob. U nás zuří mokra, kterým podlehl několik stanů.

Vyhnanci

Že je v Gubenu jez, to jsme věděli, že nebude jednoduchý, to jsme také věděli. Ale že nás zase zatknou, že nás pustí, že nás Němci vyženou do Polska a Poláci do Německa, to jsme netušili. Nakonec jsme s vědomím Němců přistáli v Polsku, dali si otevřít jakási vrata, přenesli jimi lodě a nalodili se, načež jsme byli opět v Němcích...

Co stálo za to?

Třeba poznání, že Nisa, synonymum pro špinu, zvaná u nás Rio Fekálio, je krásná a čistá řeka. Už mezi Žitavou a Zhořelcem je chráněné území Neissetal. Mezi Forstem a Gubenem pak celý dlouhý pruh lužního lesa s ledňáčky, labutěmi, a bobry.

Soutok

V 15.30 se lodě Flotily konečně pěkně seřadily a úhledně vpluly do Odry. Na břehu nám mával řidič, Talpa, Šroub, rodina paní starostky, a všechny dívky z Ratzdorfu. Pozdrav a příplutí jsme museli několikrát opakovat kvůli filmařům.

Konečně v Polsku

Se svou denní dávkou třiceti kilometrů jsme dopluli až do Schwedtu, kde jsme definitivně opustili německé vody. Pro německé úřady to bylo jako oddechnutí, zato Poláky to trochu vyděsilo. Ještě nikdy neodbavovali pramice. Seděli jsme pěkně zpřima a za každou loď vyplnili papíry s vyjmenovanou posádkou, kapitánem a nákladem...

„Eine bande simulante“

Protože byl větší výskyt marodů než obvykle, rozhodla se admirálita snížit počet lodí a Civetta byla

nedovolil pohov a vlny nevlny mířil k Harcerskému středisku. Flotila dosáhla vytčeného cíle.

Štětín

Nádherná pláž, oddělená od loděnice stromy a keři. Dambie je předměstí Štětina, proto nebyl problém dojet do města, navštívit námořní muzeum a projet se vyhlídkovou lodí po přístavu. Harcerům jsme pak předvedli táborový oheň se vším vsudy.

Co bylo nejcennější?

Že to zvládli i ti nejmenší, že se každý ukázal chlapem, že to nikdo neodstonal, že všichni byli pyšní na skautský stejnokroj, že jsme to po šestnácti letech a vlastně po padesáti a vlastně prostě poprvé dokázali.

Vybráno z časopisů NeptunTimes, Skaut Junák a Skauting

jmenována lazaretním plavidlem. Šéflékař Šmudla obdržel Kolesáka, Pětu, Honzaše, Karandaše, Talpu a motor Crescent. Po prvním nahození motorů se k sanitce přivázala celá Flotila a nechala se vézt asi 11 km...

Cíle dosaženo

...Crescent nešel, pádla pádlovala. Vítr dul... a proto se začalo využívat jej na pádla a pláštěnky. Nejrychlejší byla Bounty, protože Šustil měl největší šusták. Zabočili jsme... náhle se otevřelo rákosí a my byli na jezeře Dambie s mohutnými vlnami. Zlý Vezir

Naše firma skutečně vedoucí táborů podporuje. Cituji z kolektivní smlouvy holdingu ČKD na rok 1999, článek 20, par. 1, písmeno d. „Zaměstnavatel, na základě doporučení odborové organizace, uvolní zaměstnance pro práci na dětském táboře s náhradou mzdy v celkové délce 4 týdnů v kalendářním roce, pokud je organizován zaměstnavatelem, nebo příslušnou odborovou organizací. V ostatních případech platí vyhláška FMPSV č.18/1991. Sb.“

*Richard Pažout,
tiskový mluvčí ČKD PRAHA HOLDING*

Expedice Island

Všechny přírodní krásy Islandu snad ani nelze vyjmenovat. Krajina jako v pravěku. Člověk jako by se přesunul v časoprostoru. Večer rozbijíme tábor na kamenité poušti poblíž hučícího vodopádu Dettifoss. Mnozí z nás dlouho stojí uchvázeni ohromnou masou vody padající volným pádem ze šedesátimetrové výšky. Idylku nám druhý den kazí dvě věci. Dopoledne vytrvale prší a přijíždí sympatická dívka, která se představuje jako pracovnice národního parku Jökulsá á Fjöllum a slušně nám říká, že příště máme jít spát do kempu, jelikož jsme v národním parku.

Čtyřdenní putování z prolákliny Asbyrgi kaňonem řeky Jökulsá á Fjöllum přes poušť k sopce Krafla s poměrně nedávnými výlevy lávy (1975 – 84) bylo to nejhezčí, co jsme v tomto koutu Islandu zažili - bizarní lávová skalní města, kaňony, mohutné vodopády, červeně zbarvené hory... Island, ač se to možná zdá na první pohled podivné, oplývá nejvíce a také největšími pouštěmi z celé Evropy. Noc v poušti, kde člověk netrpí žízní. Bláznivé cvočení v písečných přesypech za svitu půlnočního slunce. Zato po ránu jsou zuby, vlasy a vůbec všechny věci plné

O žhavosti rozbouřeného zemského nitra se lze přesvědčit téměř na každém kroku

Nejzápadnější stát Evropy s nejseverněji umístěným hlavním městem na světě, ráj geologů i ornitologů, místo střetu dvou živlů - ohně a ledu, kde přímo pod vašimi nohama celá země doslova vše a kde se nad hlavou strhává vichřice s vodorovným deštěm i několikrát do týdne, to je Island! A na tento ledový a přitom tak žhavý ostrov se vydalo dvacet sedm tomíků nejen ze Vseřina, kteří zde strávili na přelomu července a srpna 96 tři neopakovatelné týdny.

písku a sopečného prachu... Blankytně modré jezero Eilífsvötn pak působí jako skutečná fata morgana. I zakusit takové stanování ve stokilometrové vichřici s horizontálním deštěm, kdy vítr unáší sloupce drobných kapek vody a přitom deformuje horolezecké stany, jejichž konstrukce se hrotí, jako by byla z vosku, přináší nevšední zážitky.

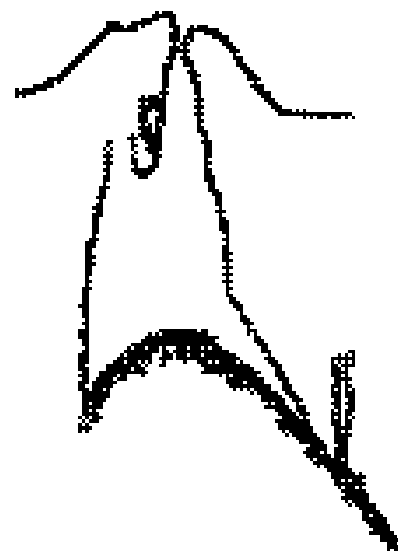
Ohromné ledovcové řeky, strhávající s sebou tuny zeminy, aby jinde vytvořily nová území. Derou si cestu sopečnými pouštěmi, ohromnými kaňony, vodopády a přejezími. V lepším případě člověk přeskáče po kamenech nebo stopne jeep s koly většími než traktor, v horším musí brodit po pás v prudké špinavé a strašné ledové vodě, aby se dostal vůbec na druhou stranu.

Thufury – obtížná překážka na cestě poutníkův. Rozlehlá pláň tvořená nekonečným množstvím dolíčků a kopečků až metr vysokých, porostlých travami a zakrslými břízkami. Nebo lávová pole, sopky a fissury, v jejichž blízkém okolí se derou na povrch různé smrduté teplé a barevné vody, bahna a sirovodík.

Na cestě jsme míjeli barevné skály zářící jasnou žlutí, červení, zelení či skelně lesklou černí, firnoviště, ledovcové splazy, útesy, řeky a termální prameny, poušť, kaňony, brody, dokonce i les, jenž

je na Islandu vzácností. Nízké pokroucené břízy a pod nimi klobouky desítek hřibů. Přes zdánlivou nehostinnost, nebezpečí výbuchu sopek či pochmurnost pustin téměř bez stromové vegetace má islandská příroda pro toho, kdo ji zakusil, neopakovatelné kouzlo. Členové expedice Island 96 budou jistě dlouho vzpomínat na islandská městečka, brodění ledovcových říček, výstup na ledovec, průzkum lávových jeskyní či sestup do dvousetmetrové vulkanické propasti v jícnu

Sopka Thríhnúkgagur uvnitř skrývá propast hlubokou 204 metry, kterou se podařilo zdolat i 5 členům naší expedice.

sopky. Nelze slovy popsat všechny vjemy a vůně krajiny, nelze vyslovit, co jsme cítili. Jedinečná příroda ve spojení s partou prima kamarádů musely zanechat hluboké stopy...

Thríhnúkaígur aneb „Cesta do středu Země“

Propast Thríhnúkaígur je vlastně takovou světovou raritou – je to sopečná dutina nezříceného vulkánu pouhých 20 km jihovýchodně od Reykjavíku.

Sopka Krafla

Troška geologie

Ještě roku 784 n. l., v době osídlování Islandu, tudy vytékala žhavá bazaltová láva o teplotě 1300 stupňů Celsia. Je to tedy stále činná sopka (z geologického hlediska).

Jedinečnost Thríhnúkaíguru tkví v tom, že velká náhoda umožnila po ukončení erupce vyprázdnit jícnem někde na úpatí lávové planiny, na jejímž okraji „Gígur“ stojí.

Dnes tedy můžeme sestoupit až 204 metrů hluboko, abychom spatřili místo, kudy proudila žhavá láva k povrchu.

Původní domy islandských obyvatel

Z cestovního deníku, 4. srpna

Ráno nastává kýžený okamžik sestupu. Vodorovný déšť se studeným větrem nám opět „zpríjemňoval“ již tak komplikované kotvení lan. Lana ovazujeme kolem bloků ostré lávy nad jícnem a proti oděru je bude chránit mocná vrstva kartonu z krabic. Slaňování 120 metrové šachty je dost dobrá chuťovka, jen to převazování na uzlu není příjemné. Uzel vůbec neměl vzniknout, ale když jsem viděl pod sebou asi 15 metrů nade

dnem volný konec lana, nezbylo nic, než odvázat část jisticího lana a navázat ho na lano hlavní. Po této nepříjemné proceduře vychutnávám majestátnost prostory 65 metrů dlouhé a 48 metrů široké s malým otvorem v 60 metrů vysokém stropě. Tento „malý“ otvor má v průměru tak 5 - 10 metrů. Dutina zvonovitého tvaru vznikla v přírodním kanálu vulkánu. Na stěnách jícnu je názorně vidět, jak jednotlivé erupce navrstvily pláty čediče utuženého do tvaru krápníků, náteků a zdánlivých žlábkových škrápů. Slaňující s sebou chtě nechtě strhává i kusy

Jeden z nejmohutnějších evropských vodopádů Dettifoss. Již ze vzdálenosti několika kilometrů lze nad tímto vodopádem spatřit ohromný sloup vodních kapek (SV Island).

horniny, které se pak řítí se zlověstným zvukem rozběsněného sršního roje. Po suťovém kuželi se snažíme sestoupit až na úplné dno propasti. V hloubce 175 metrů zeje vzhůru 45 metrů vysoký svislý komín o průměru 4 - 6 metrů. Stísněnost prostoru, jímž sestupujeme, působí tak silně, že pokračujeme již jen Pip a já. Chodba je stále nižší a strmější, až za úzkým průlezem spatřujeme komůrku a úplně uzavření propasti. Jeskyně srdece mi nedovolilo, abych se nenasoukal do otvoru nevelkých rozměrů, zato ostrých krajů. Ještě zdokumentovat, vzít vzorky a hurá vzhůru k lanu.

Polodivocí koně

Zatímco jsme byli dole, Piha už absolvoval náročný výstup na povrch s těžkým batohem jako první. Po něm následoval Lubor, Comix, Pip a nakonec já. Průměrná délka výstupu byla 50 minut, a tak po téměř 10 hodinách nás vítá kousek modré oblohy a četa týlového zabezpečení. Nebyť jich, nic neprobíhalo tak hladce. Snad na dovršení úspěchu se přes celý obzor rozvinula majestátně zbarvená duha.

Jiří Homolka, Ivo Baroň
Převzato z časopisů Tomík,
Stoupa hlásí a Skauting

TenSing tábor

Ten singový tábor má již mnohaletou tradici a dobrou pověst mezi náctiletými a jejich rodiči. Sjedlo se na 50 mladých lidí ve věku 14 - 25 let, kteří se rozhodli, že prožijí 14 dní společně. Ten singový tábor '98 proběhl v jihočeských Deskách u Kaplic. Ačkoliv byl každý z nich úplně jiný a měl trochu jiné zájmy nebo názory, všichni chtěli připravit to, na co se těší celý tábor - KONCERT. Koncertem vrcholí každý TS tábor. Ten letošní měl být obzvláště veselý. Vite proč? Protože bylo zprvu utajovaným, posléze veřejným tajemstvím, že se má jakožto náhodou zastavit Česká Televize a tento koncert použít do svého zamýšleného pořadu o Ten singu. (odvysíláno o Vánocích 98) Celý tábor se odehrával v duchu parlamentní demokracie.

Představila se táborová vláda a jednotliví ministři. (ministr zdravotnictví, kultury, tělovýchovy a sportu, ministr nucených prací, financí...) Tuto vládu měl úkolovat parlament, který také řešil problémy jednotlivých občanů našeho TS tábora.

Celkem dobrá legrace, a hlavně se mladí lidé naučili sami rozhodovat. Jako v životě, jen s tím rozdílem, že na táboře byli vedoucí vždy připraveni udělat převrat a program zachránit tzv. Stínovým programem, který měli v záloze, kdyby to bouchlo. V programu si vedoucí připravili pouhé 4 dny s programem vlastním. Sám parlament vlastně sestavoval program na 14 dní. Dá se říct, že byl opravdu skvělý, tedy alespoň podle vlastních slov účastníků. A hlavně my vedoucí jsme ani nevěděli o tom, že máme co dělat s pubertáky, co z nich jde hrůza v všechny zkušené vedoucí. Proto tuto metodu vřele doporučujeme. Hned po prvním dni, kdy se představily jednotlivé TS skupiny se svým úvodním programem a pozdravem, se většina odevzdala do pravé Ten singové pohody a začala práce na programu, který se stává hlavní náplní tábora - žádné ohně, žádné buřtíky, ani žádné ranní rozvečky. Trochu jiný je TS tábor například v tom, že se každé ráno a večer zamýšlíme nad životem a světem kolem nás. TS idea je to, že život jako takový smysl má... Kristus je nám vzorem.

TenSing je hudební činnost YMCA, zkratka anglického „teenager's singing“, tedy „zpívání náctiletých“. TenSing vznikl před 30 lety v Norsku a rozšířil se po celé Evropě. V České republice se rozvíjí zatím ve 12 skupinách s asi třemi sty mladými lidmi. Křesťanské přesvědčení není podmínkou, i když na pozadí akcí se určité křesťanské principy promítají. Práce v TenSingu je otevřená všem mladým lidem od 13 let výš, bez ohledu na národnost, rasu či náboženství.

Umělecké oko okouzlovalo všemožné kutilství. Trička, kulisy, kostýmy byly vlastními výtvary a jak už to chodí, učí se jeden od druhého. V TS skupinách bývá poměrně hodně opravdových osobností a nevěřili byste, kolik skvělých nápadů se v jejich hlavách rodí. Například když se měl parlament postarat o taneční večer, tak děvčata připravila skvělou party. Také každý večer si skupinky, do kterých byli účastníci rozděleni tak, aby se co nejvíce poznali, připravili dost myšlenkově nabitý večerníček.

Nebyla nouze ani o pohyb. I když si dnešní mládež nemůže pamatovat, že byla YMCA za první republiky spíše pojmem sportovců, je třeba se trochu hýbat. Součástí jednoho odpoledne bylo tzv. Survival, což znamená přežít v nouzových podmínkách. Tohoto úkolu se obávali snad všichni, a zvláště děvčata z velkoměsta měla tendence mařit přípravu. Nakonec jste ale mohli spatřit lepší dívky, jak hledají skryté iniciály v 45 cm bahně a přehrabují se v něm, až to mlaská, nebo jak lezou po strozech, či, jak stojí střídavě po pás ve vodě, aby uhájily svůj ostrov. Na výlet do rakouského Lince jsme se moc těšili a protože se učíme odvaze, vyzkoušeli jsme si, jaké to je rozdělit se na skupiny a zpívat na pouličních koncertech s kytarou. A tak mohli místní obyvatelé být posluchači hned

sedmi skupin zpívající mládeže. Dalo nám hodně velkou práci odmítnat třepající se ruce plné šilinků.

Během tábora se rozhodlo o tématu koncertu a tedy i o jeho hlavní myšlence. Zvláštní komise vymyslela téma Biograf a všichni pak dali prostor své tvořivosti. Před samotným koncertním dnem to jen vřelo, protože nálada a tréma houstla. Šlo se do nedalekých Kaplic udělat trochu propagace našemu koncertu. Nejhorší bylo, že nikdo nevěděl, kdy se vlastně televize objeví...

No co! Bylo časné ráno a kdo spal, měl smůlu, protože byl probuzen bzučením kamery a prudkou září reflektoru s poznámkou: Dobré ráno na Ten singovém táboře. Šlo o to, aby byl dokument autentický. Taky že byl (kdo viděl, potvrdí). Pak rychle všichni dělali, jako že jsou úplně normální a strašně v pohodě, ale přitom to moc nešlo, protože kamera byla všude, i v kuchyni. To pak každý strašně pomáhal a dělal všechno, co má. Nejtípnější bylo to, že se měl pořad vysílat o Vánocích. Co to znamenalo, to si jistě dokážete představit. Musel se na galaprogramu, kterým končí tábor, ukázat i opravdový Mikuláš s andělem a čertem a nechyběl ani stromeček. Na koncert přijelo také spousta kamarádů z jiných TS skupin a rodiče.

V rozhovorech na otázku, zda TS nějak ovlivnil jejich život, odpovídala většina kladně. Celá práce v TS má kladný náboj, který se řídí tím, že čím více dáváš, tím více dostaneš. A když dáváš, tak pochopíš, k čemu tady vlastně jsi a kam patříš. Atmosféra koncertu byla skvělá, i pořad o TS byl připraven skvěle, za což celému štábu díky. Dodnes vzpomínáme. My vedoucí máme navíc dobrý pocit, že jsme naše mladší kamarády zase něco nového naučili do života a přitom si užili spoustu legrace a navázali hlubší vztahy, o což v TS jde.

V TenSingu je důležitá především vlastní aktivita a tvořivost mladých lidí, kterým se zde otevírá možnost zpívat, hrát, tančit, vzájemně se toleovat a spolupracovat...

Někde se jim říká také táborové či dlouhodobé hry. Dají se připravit kdekoliv. Jako rámec je možné použít jakýkoliv příběh – pro menší děti pohádku, pro větší třeba cestopis nebo dobrodružný román. A pak už záleží na vedoucím, jak využije své fantazie a jednotlivých epizod, aby přiměl táborníky k přemýšlení, taktice, výkonům, ale třeba i k obyčejným táborovým povinnostem. Příběh navíc může dát táboru určitý ráz, kolorit, může přenést účastníky do exotických krajů či dávných historických událostí. Dobrý vedoucí jistě využije tohoto rámce i jako zdroje poučení, i když to dá víc práce s přípravami – a děti, aniž si to uvědomí, se dozvědí něco nového třeba o amazonských pralesích, egyptských faraonech, nebo si vyzkoušejí, kolik práce dalo našim předkům rozdrtit obilí a upéct placky nebo utkat kus látky na jednoduchém stávkou. A co říká o dlouhodobých hrách odborník na slovo vzatý?

Etapové hry

Dlouhodobé hry se tak trochu podobají velkému cyklistickému závodu – skládají se z mnoha dílčích úseků, ve kterých jednotlivci i družstva bojují o prvenství. Výsledky etap se sčítají, často teprve ta poslední rozhodne o absolutním vítězi.

Některá etapa se odehrává v lese nad táborem, jiná ve vodě, jednou nastupují družiny k novému boji za horkého letního dne, podruhé třeba za temné bezhvězdné noci. Jsou to vlastně rozmanité závody, soutěže a hry spojené společným rámcem, jednotčím příběhem.

Tento zvláštní řetěz her jsme vyzkoušeli na mnoha táborech a vždycky měl velký ohlas. Vnesl do obvyklého denního rytmu radostné napětí, družiny se po každé etapě těšily na nové pokračování, znovu a znovu propočítávaly dílčí výsledky, dohadovaly se, co bude asi příště, jaké mají naděje na lepší umístění, které ze soupeřů je třeba nejvíc hlídat, aby nezvětšili svůj náskok. Průběh hry jsme zaznamenávali na zvláštní desku pověšenou u táborové jídelny. Nepsali jsme tam jen suchý výčet čísel, ale graficky znázorňovali dosavadní výsledky – a tato deska bývala po celé dny středem pozornosti. Poznali jsme, že etapové hry mají zvláštní moc. I ty nejvšednější úkoly se při nich měnily v zajímavou hru. Sbírat v lese dříví pro táborovou kuchyň je dost nudná práce a družiny se do ní obyčejně nepouštěly s velkým nadšením. Ale když jsme jednou vyhlásili sběr

dříví jako úsek etapové hry, dokázaly čtyři družiny za jedinou hodinu porazit a dovléct tolik soušek, že jsme měli zásobu topiva na celý týden. Při nástupu k této etapě jsme družinám neřekli jen: Jděte na dříví a nasbírejte ho za hodinu co nejvíc. Hráli jsme právě hru, při níž se skupiny geologů probíjely kambodžskou džunglí a pátraly po skrytém nerostném bohatství. A dřív než jsme ohlásili podmínky nové etapy, navodili jsme pro ně vhodné ovzduší.

Vyprávěli jsme družinám o tom, jak se čtyři geologické expedice dostaly do oblastí vzdálených deset dní pochodu od nejbližší osady a tady je zastihly monzunové lijáky, které toho roku přišly nečekaně brzy. Vědci věděli, že budou po celé týdny padat z nebe přívaly vod, a museli proto včas nashromáždit suché palivo, aby ve svém táboře udrželi oheň. Družiny seděly v táborovém kruhu, a jak poslouchaly barvitě vyprávění o začátku monzunového období v tropické

džungli, vžívaly se do stejné role jako v předcházejících etapách této neobyčejné hry, to oni sami jsou ti geologové v táboře ztraceném v neprozkoumaných končinách a ty olověné mraky na západě ohlašují začátek tropických lijáků. Vedoucí si pro tuto etapu vybral den, kdy nebe skutečně věstilo dešť, předpověď počastí v rozhlasu ohlašovala v dalších třech dnech deště. Příběh z džungle byl dovyprávěn, družiny vyrazily s pilami, sekerami a lany do lesíka a měly jedinou ctižádost – přitáhnout do tábora víc soušek než ostatní družiny a získat tak další etapové vítězství, zlepšit nebo upevnit své postavení. Pracovní nadšení neochladil ani drobný dešť, který je zastihl právě uprostřed práce, teď to bylo snad ještě zajímavější, chlapi se svěkli do plavek a připadali si opravdu jako geologové, které v džungli zastihl monzunový liják.

Miloš Zapletal,
Encyklopedie her - Hry v přírodě

Čas táborů se blíží...

Do prázdninových táborových aktivit se tradičně zapojují vojáci z jednotlivých posádek jako instruktoři a vedoucí. Kromě této práce výchovné a metodické (připravují pro děti dobrodružné hry, během kterých se teprve ukáže, komu nechybí odvaha a duchapřítomnost...) pomáhají také materiálně. Není však snadné zajistit například polní kuchyni, vojenské stany či jiné potřeby pro táborníky, téměř vždy záleží na pochopení velitelů a momentálních potřebách útvarů. Současná legislativa nezmiňuje tyto situace, natož aby je velitelům pomohla řešit. Totéž platí o uvolňování vojáků

z povolání a vojáků základní služby na tábory. Většinou obětují své osobní volno, aby se mohli dětem věnovat. Vojáci dovedou dětem zpestřit prázdninový program třeba i tím, že jim ukážou, jak žijí v posádce, předvedou jim vojenskou techniku, nebo jim připraví bojovou či předváděcí akci přímo v táboře. Vše záleží na oboustranné snaze vytvářet dobré vztahy a vzájemně si pomáhat. Určitě je potřeba, aby dětské a mládežnické organizace nabídly pomocnou ruku vojákům a obě strany našly společné možnosti spolupráce. Na vojenských správách pracují vojáci - personálisté, v posádkách důstojníci pro styk s veřejností

a mnozí tuto činnost vykonávají nejenom proto, že je to jejich profese...

Odbor personálního marketingu Hlavního personálního úřadu ministerstva obrany je ve spojení s těmito pracovníky a plánovaná centra personálního marketingu slibují do budoucna těsnější spolupráci. Pravidelně Vás chceme informovat i o akcích Armády ČR pro veřejnost, kde si přijdou na své milovníci vojenské techniky současné i historické, příznivci soutěží či zájemci o studium na vojenských školách.

Mgr. Marie Sisáková,
odd. marketingových aktivit OPM HPÚ MO

Rytířské ostruhy

Letní tábory patří tradičně k vrcholům naší činnosti. Však se také na tábor těšíme skoro celý rok a po většinu roku probíhají jeho přípravy. Drtivá většina práce kolem nich nespočívá jen v nejrůznějších organizačních záležitostech, ale především v programu. Pro naše tábory je typické, že program tábora tvoří motivovaná celotáborová hra. Pomocí ní získávají děti nejrůznější znalosti a dovednosti, ale především se učí znát samy sebe, své kamarády a svůj oddíl. Některé hry nebo úkoly se bez týmové spolupráce zvládnout nedají.

Jako příklad můžeme uvést čtrnáctidenní tábor na pionýrské táborové základně „Sluníčko“ u Rotavy. Jeho účastníci se hned první noc po zahájení ocitli v předhusitské době. Měli získat nedobytnou tvrz, kterou neprávem ovládl zlý zeman. Zemanova dcera Anička, které tvrz patřila, slíbila těm úspěšným, že si vyslouží rytířské ostruhy. Ty se však nedaly získat jen tak snadno. K rytířům patří celá řada rytířských ctností, které museli prokázat a podstoupit mnoho zkoušek. Odvahu dokazovali při noční hře, při které se plížili chodbami pod tvrzí. Nebo třeba museli vydržet několik hodin mlčet při zkoušce ticha. Mezi zkoušky vedoucí propašovali i úklid ve stanu či pomoc při zajištění chodu tábora. Ten, kdo všechno úspěšně zvládl, byl na konci tábora pasován na rytíře. Za odměnu mohli rytíři vyzkoušet své jezdecké umění na koních. Nemyslete si však, že nezbyl čas na některé tradiční zábavy. Táborníci si užili turistiku při výpravách do okolí, sportovali při vybíjené, ringu, volejbalu a dalších hrách, a také se trochu věnovali rukodělné

činnosti při batikování triček. Zkrátka pro každého něco, kde by mohl prokázat, že mu něco opravdu jde.

Jiný tábor si prožil celotáborovou hru Koruna Moci, doplněnou zajímavým putováním - a mohli bychom tak pokračovat dál a dál. Celkem totiž Pionýr připravil v loňském roce 637 letních táborů, kterých se účastnilo celkem 33,5 tisíc účastníků. To znamená, že ne všichni, kdo s námi jedou na tábor, musí být našimi členy. Některé tábory naopak přilákají nové zájemce k celoroční činnosti našich oddílů. Snahu zapojit do naší činnosti nejen „dětí z ulice“, ale třeba „ohrožené děti“ může doložit 6 integrovaných táborů pro děti z dětských domovů. Našich táborů se účastní také děti z marginálních skupin obyvatelstva.

V této době jsou přípravy na letošní tábory již těsně před dokončením. Jejich vedoucí již musí mít jasno v táborové ekonomice, orga-

nizaci i programu. Stalo se však již tradicí, že právě v této době dochází ke změnám cen na železnici, za energie apod. S tím se však musíme vypořádat. Děti se na tábor těší nejvíce a chtějí, aby jim tábor přinesl řadu příjemných zážitků a zajímavý program. A vedoucí se snaží udělat vše pro to, aby podali takřka profesionální výkony. Věnovat se práci na táboře jen tak napůl není prostě možné.

Jiří Tomčala

Odborový svaz Transgas v dohodě se zaměstnavatelem - státním podnikem Transgas, upravené v kolektivní smlouvě, sjednávají nad rámec vyhlášky Federálního ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 7. 1. 1991 č. 18/1991 Sb. rozšíření nároků zaměstnanců při překážkách v práci z důvodu obecného zájmu, při kterých je zaměstnanci poskytnuto pracovní volno s náhradou mzdy ve výši průměrného výdělků, na činnost vedoucích táborů pro děti a mládež, jejich zástupců pro věci hospodářské a zdravotní, oddílových vedoucích, vychovatelů, instruktorů, středních zdravotnických pracovníků tábora, a na činnost související se zabezpečením stravování účastníků táborů, pokud je organizátorem tábora členská organizace svazu podnikatelů nebo odborová organizace, která je členem odborového svazu Transgas, a to v nezbytně nutném rozsahu, nejvýše však na tři týdny v kalendářním roce. V uvedených případech není vyžadováno splnění podmínek soustavné a bezplatné práce s dětmi a mládeží po dobu jednoho roku před uvolněním, stanovené obecně závazným předpisem. Na tuto formu dětské rekreace je u některých odborových základen pamtováno i v rozpočtu § 4 FKSP. Některé odborové základny Odborového svazu Transgas přispívají ze svých prostředků na realizaci letních i zimních táborů organizovaných v rámci svazu a poskytují finanční odměny formou daru aktivním organizátorům.

Šárka Vojtková, předsedkyně KRP OS TG

Putování s koněm

Skoro se toho roku před prázdninami zdálo, že vlčata ze Strážného nebudou mít tábor - vlčí akéla měl velké problémy s uvolněním z práce. Nakonec se řešení našlo - na tábor jela vlčata společně se světluškami (a jejich vedoucími) a členy táborové rady se stali skauti.

Ti si „rozebrali“ světlušky a vlčata tak, že jeden starší odpovídal vždy za dva mladší. Ráno jim čistil zuby, odpoledne je krmil, večer je hledal v okolních lesích, když se ztratili, na noc jim četl pohádky a když zmokli, sušil jim promočené věci. Vlčí akéla, nadšen tím, jak se šestáci, sedmáci a osmáci dokáží starat o celý chod tábora skoro bez zásahu dospělé ruky, se rozhodl, že jim tu péči nějak vynahradí. Vypůjčil na týden kobyliku jménem Nela, zapřáhl za ni vůz s plachtou a vyrazil s nimi na puťák...

To putování kolem Schwarzenberského kanálu bylo zvláštní a v mnohém hodně poučné. Celou cestu potkávali poutníci lidí, kteří měli upřímnou radost z té neobvyklé skupinky. „Jsem přesvědčen,“ vzpomíná vlčí akéla Hardy, „že dobrou atmosféru kolem naší cesty vytvářely skautské kroje. Kroje nám pomohly, ale také nás zavazovaly k určitému jednání.“

Nebylo možné odmítnout člověka, který ke skautům přišel o radu, nesevzt kus cesty stopaře, nebo se jen tak nezastavit a nepopovídat si s dobrými lidmi. Kroj měl zkrátka zvláštní a trochu magický význam. Otevíral lidská srdce.

„Měli jsme cely a počítali jsme s tím, že budeme spát ve stanu, pod širákem, nebo ve voze. Jenže ani jednu noc jsme stany stavět nemuseli. Vždycky se našli ochotní lidé, kteří nás i s koníkem ubytovali,“ vypráví Hardy: „Někdy jsme potřebovali kováře na uvolněnou podkovu, jindy hajného k výrobě nové oje. Nikdo z nich ale nechtěl za svou službu ani korunu. Nikdo z těch, kdo nás ubytoval a kobylice poskytl suchou stáj, se také nebál, že mu něco odcizíme nebo že mu snad zapálíme stodolu. Když jsme po týdnu vraceli malého pejska, který utekl s námi, majitel jen suše konstatoval: Dobrý, věděl jsem, že se mu nic nestane.“

Jak spadla Nelča do kanálu

V nejtěžším místě cesty, což byl velice prudký svah na Jeleních vrších, jsme jako obvykle slezli z vozu a šli vůz brzdit, jelikož mu brzdilo jen jedno kolo. Na voze zůstal jen Hardy, který kočíroval. Nejdřív si myslel, že to brzdění zvládne sám a proto nám řekl, abychom šli od vozu pryč. My jsme ale z dálky viděli, jak to Nela nezvládá. Než jsme doběhli, Nela spadla do Schwarzenberského kanálu. Naštěstí Hardy včas vyskočil. Kluci pak pomáhali Nelu odpráhnout. Rachtot uslyšeli cyklisti, kteří stáli na vrcholu kopce, a šli nám dolů pomoci. Abychom Nelu mohli odpráhnout, museli jsme zlomit oj, ale i když už byla odpráhnutá, nemohla se sama postavit, protože kanál byl úzký a Nela v něm ležela vzpříčená na boku. A tak jsme jí museli se vstá-

váním pomoci. Tahali jsme ji za ocas, za chomout a za hlavu, a přitom jsme museli dávat pozor, aby někoho nekopla. Nela byla v kanále tak vzpříčená, že zastavila i vodu tekoucí v kanále. Potom nastal nový problém - jak dopravit vůz na tábořiště. Za pomoci cyklistů se nám to povedlo. Kluci, kteří ten den měli službu u koně, museli pak Nelu dlouho čistit a hřebelcovat, aby z ní zase byla naše kobylička - krasavice.

*Brácha a Handa
převzato z časopisu Skaut-Junák
a Skauting*

Specifikace podmínek uvolňování zaměstnanců, kteří se soustavně věnují práci s dětmi, je obsahem řady kolektivních smluv uzavřených mezi základními organizacemi našeho odborového svazu a příslušnými zaměstnavateli. S úpravou této problematiky bychom rádi vystoupili vůči sdružením zaměstnavatelů při uzavírání kolektivních smluv vyššího stupně. Bohužel k jejich uzavření nám chybí odpovídající partneři na zaměstnavatelské straně.

Doložka uvolňování zaměstnanců na tábory je součástí kolektivní smlouvy uzavřené mezi ZO OS zaměstnanců aparátu odborového svazu. Ostatně podstatná část pracovníků OS se soustavně činnosti s dětmi a táborem občanských sdružení dětí a mládeže dříve věnovala. Tomu pochopitelně odpovídá duch, který vládne v našem odborovém svazu i stanoviska, která při jednáních uplatňujeme.

*RNDr. Jiří Schlanger
předseda OS zdravotnictví a sociální péče ČR*

Všeobecná podmínka, uvedená ve vyhlášce MPSV č. 18/1991 Sb., se podle platné kolektivní smlouvy nevyžaduje, jde-li o tábory pro děti a mládež organizované odbory ŠKODA AUTO, a. s. Refundace náhrady mzdy za takto uvolněné zaměstnance není obvykle požadována. ŠKODA AUTO, a. s. také každoročně přispívá nemalou částkou na činnost odborů v oblasti práce s dětmi.

*Jindřich Jäger
Podniková komunikace - ŠKODA AUTO, a. s.*

Dětské domovy a tábory

Sdružení klubů správných kamarádů ČR se před dvěma roky zapojilo do projektu s názvem Integrace dětí z dětských domovů společně s Nadací Kamarádi. Tento projekt byl už podruhé podpořen Nadací rozvoje občanské společnosti z prostředků Phare a spočívá v pořádání táborů pro děti z dětských domovů a jejich zapojování do pravidelné činnosti. Jeden z těchto táborů se uskutečnil i o loňských letních prázdninách v Havlíčkově Borové. Zúčastnilo se jej 19 dětí z dětských domovů ve Staňkově, Horním Slavkově a Mariánských Lázních. Hlavní náplň programu tvořila celotáborová hra Království Mauretánie. Děj se odehrával ve vymyšleném království, které má svoji vládu, parlament a krále. Děti se zapojily do hry v různých profesích, za které dostávaly plat v mauretanech. Nebyly zde sice politické strany, ale dvakrát za tábor proběhly opravdické volby, ve kterých všichni táboroví účastníci - tedy občané Mauretánie, volili parlament. Vláda měla předsedu vlády, ministra obrany a zároveň ministra vnitra (království bylo malé, tak byla tato ministerstva sloučena), ministra financí, ministra školství, tělovýchovy a sportu a ministra kultury. Prímě předsedovi vlády podléhal nezávislý soudce, ministru vnitra potom policisté, kteří byli současně celníky. Každý občan Mauretánie

měl svůj občanský průkaz, někteří pak i cestovní pas, zbrojní pas nebo řidičský průkaz. Střídající se ministři samozřejmě měnili svůj tým policistů a celníků, kteří dohlíželi nad pořádkem v království. Velmi schopný soudce Vilík soudil poměrně komplikované případy. Téměř všechny činnosti byly součástí celotáborové hry. Mzdy se vyplácely za nejrůznější soutěže, za táborovou službu v kuchyni a podobně. Z táborových mauretánů, které si občané ukládali v nejrůznějších mauretánských bankách, platili nejprve správní poplatky za vystavení pasu či řidičského průkazu, ale i pokuty, ke kterým je odsoudil mauretánský soud. V závěru si za ně potom nakupovali na táborové pouti. Někteří spořiví občané měli na konci celkem slušné úspory, jini své mauretany utratili za nejrůznější drobnosti.

Na několika celodenních výletech byl největší zájem o koupání zpeřené projíždkou na šlapadlech na rybníce Řeka či na Velkém Dárku. Brannou povinností si občané plnili při střelbách ze vzduchovky. Vítězové střelb byli bohatě odměněni mauretany, podobně jako vítězové mistrovství Mauretánie ve fotbale, kterého se zúčastnilo pět týmů - čtyři týmy dětí a jeden vedoucích, systémem každý s každým. V Mauretánii pracoval

i živnostenský úřad, který vydal například právnické koncese na obhajobu nebo živnostenský list na vydávání novin. Podnikaví občané Mauretánie prostě měli možnost se prosadit. Děti na tomto táboře poznaly, že lze strávit zajímavým

způsobem řadu dní i bez televize. Dva týdny rychle utekly a následovalo loučení. Protože však děti z těchto dětských domovů s námi jezdí pravidelně, všichni jsme věděli, že to nebude na dlouho. S Horním Slavkovem a Staňkovem jsme se setkali už o jarních prázdninách, na Mariánské Lázně se těšíme opět v létě - připravujeme opět tři turnusy. Integrace se daří nejlépe v dětském domově ve Staňkově. Působí tam klub Marťani, s kterým pořádáme pravidelné akce.

Miloslav Fuček - SKSK ČR

Nepodporujeme zájmy zaměstnanců, ale především zájmy dětí a rodičů, a to tak, že uvolňujeme zaměstnance, kteří tyto tábory pořádají, i když podmínku bezplatného, soustavného věnování se práci s dětmi nesplňují.

Karel Sladkovský, Odborový svaz UNIOS

Vedoucí o uvolňování na tábory:

Je to problém. Dřív mne podnik uvolňoval bez potíží, teď sotva ze třetího toho, co bych potřeboval. Mladé vedoucí neuvolní vůbec. Dědek, Přesek
Kdybych neměla svobodné povolání, nikdy bych nemohla jezdit s oddílem na čtyřtýdenní tábory... Kateřina, Praha
Doháním to pak ale celý rok. Kateřina, Praha
Jako učitel mám výhodu prázdnin. V jiném zaměstnání bych si to teď dovolit nemohl. Vezír, Liberec

ARCHA

Zpravodaj ČRD M o výchově a využití volného času dětí a mládeže

Registrace Ministerstvem kultury: MK ČR 8135
Tematická skupina 13A/A8, ISSN 1212 - 5016
Podávání novinových zásilek povoleno Českou poštou, s.p., odštěpný závod Přeprava, č.j. 1259/99 ze dne 29. 3. 1999

Redakce: Martin Bělohlávek, Michala Rocmanová
Adresa redakce: Senovážné náměstí 977/24, 116 47 Praha 1

tel: 02/24102209, fax: 02/24102541

e-mail: crdm@adam.cz

Grafická úprava DTP LOTOS

Fotografie z archivů sdružení v ČRD M

Príspevky prijímame nejlépe ve WORD 7.0

Uzávěrka 4. čísla byla dne 1. 5. 1999

Co mají z tábora vedoucí?

Zatímco pro chlapce a děvčata je takové táboření velká, zajímavá hra, pro vedoucí to je tvrdá, odpovědná práce. Pečují nejen o hmotné záležitosti, ale jejich hlavním úkolem je výchova.

Všechno, co se v táboře děje, má výchovné poslání - práce i pestrý denní program. Družiny si to ovšem vůbec neuvědomují - a v tom je právě tajemství vůdcovského umění.

Když se ptáme, co může mít z tábora vedoucí, nemysleme na hmotný prospěch. Peníze lze vydělat i jinde. A víc. Kromě toho je dost vedoucích, kteří jedou na tábor docela zadarmo a platí si všechno, i jídlo, jako řadoví táborníci. Nemysleme ani na osobní rekreaci. Člověk si může odpočinout jinde. A lépe. Opravdoví vedoucí dobře ví, že tábor pro něho bude znamenat práci a zase práci. A velkou odpovědnost. Před zákonem odpovědnost za zdraví a bezpečnost svých svěřenců, před vlastním svědomím odpovědnost za jejich výchovu. Ta druhá odpovědnost je mnohem těžším břemenem. Co tedy může mít z tábora vedoucí, který na sebe bere dobrovolný závazek poctivě vést a vychovávat? Není toho málo, i když jsou to všechno hodnoty nehmotné. Ale

copak člověku přináší radost a štěstí jenom peníze a věci? Kolik lidí trpí pocitem prázdnoty a nudy, přestože mají krásný byt v novém domě, nejdražší auto, poslední typ televizoru! Tohle v táboře s dětmi nikdy nepoznáme. Tam máme pocit, že zijeme plněji než dřív. Jako kdyby tu náš život dostával nový, hlubší smysl.

Jsme obklopeni přátelstvím. Třináctiletí se ještě nenaučili skrývat své city, když večer usedáme k táborovému ohni, tlačí se, aby mohli sedět co nejbliž vedle nás a ti nejmenší projevují svou oddanost ještě otevřeněji. Jenom pokrytec nebo chladný člověk by mohl tvrdit, že je mu lhostejné,

když ho mají lidé rádi a dávají mu svoji lásku najevo.

Zakoušíme intenzivní radost z tvůrčí práce. Jaký je to rozdíl proti dnům, kdy stojíme u stroje a vyrábíme stále stejné věci, nebo kdy sedíme v kanceláři a zapisujeme do listin čísla, k nimž nemáme žádný vztah! Vracíme se do ztraceného ráje svého dětství, který by nám jinak zůstal už navždycky uzavřený na sedm zámků. Můžeme si ještě jednou hrát, běhat po lese, plížit se za srnkami a prožívat jiné drobné radosti spolu se svými družinami. Díváme se na svět znovu svěžíma dětskýma očima a objevujeme podivuhodnou krásu obyčejných říčních oblázků, javorových nažek, těšíme se z kouzelné vůně materi-doušky.

Svět, o němž jsme si už mysleli, že ho známe až příliš dobře, je pro nás najednou znovu plný malých tajemství, která odhalujeme spolu s dětmi. S údivem pozorujeme pavouka, jak souká mezi stromy velebnou síť, jak vážka, ten dokonalý vrtulník, bleskurychle mění směr letu, stoupá, snaží se dolů a nehnutě stojí nad vodou.

To všechno jsou hodnoty, které obohacují náš vnitřní život. Jejich cenu vůbec nemůžeme vyjádřit penězi. A tak na toho, kdo jede do tábora s nezištnou touhou rozdávat dětem radost, čeká opravdu velká odměna.

Miloš Zapletal
Z knihy *Jak vést letní tábor*

Produkty Microsoft školám

Zástupci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky a společnosti Microsoft, s. r. o., podepsali novou Rámcovou dohodu Select pro vzdělávání. Podpisem této dohody získaly všechny školy v České republice příležitost pořídit si produkty společnosti Microsoft za nejvýhodnějších podmínek. Došlo tak k obnovení smluvního stavu, který vznikl poprvé v březnu roku 1995, a poté byl obnoven i v roce 1997. Smlouva Select pro vzdělávání stanoví podmínky šíření programových produktů společnosti Microsoft ve všech institucích v přímé působnosti Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky. Zahnuje školy všech stupňů - základní, střední i vysoké, orgány státní správy školství (Školské úřady), české školní inspekce a dále přímo řízené organizace MŠMT, jako jsou výzkumné ústavy nebo knihovny v působnosti MŠMT. Po dohodě obou signatářů mohou být do této dohody zahrnuty formou samostatných Prováděcích dohod i školy, v nichž je výkon státní správy přenesen na jiné ministerstvo vlády ČR, např. střední policejní školy a policejní akademie Ministerstva vnitra ČR, střední a vysoké vojenské školy Ministerstva obrany atd. dle zákona č. 29/84 Sb. ve znění posledních změn a doplňků zákona č. 258/96 Sb. § 53 (Vojenské školy), § 54 (Policejní školy), § 55 (Střední a vyšší školy PO), § 56 (Střední školy vězeňské služby Ministerstva spravedlnosti) včetně škol v působnosti Ministerstva zdravotnictví a zemědělství. Select pro vzdělávání je postaven na jednoduchých a výhodných principech. Společnost Microsoft dodá zdarma centřům Prováděcích dohod Select pro CD-ROMy s programovými produkty. Tato centra již samostatně či za spolupráce s dodavatelem (česká firma) provádějí instalace na příslušné počítače. O nainstalovaných licencích vedou centra pečlivou evidenci. Hlášení

o instalovaných produktech jsou poté pravidelně odesílána společnosti Microsoft, která prostřednictvím českého dodavatele provádí účetní operace. Programem Select pro školství odebírají programové produkty společnosti Microsoft všechny vysoké školy a univerzity v ČR. Pro regionální školy (střední a základní) se plně osvědčila změna organizace přenosu licencí na regionální úroveň, t. j. do působnosti školských úřadů a služeb školy. V současné době úspěšně funguje zhruba dvacet středisek v regionech. Při uzavření dohody prohlásil ministr školství, mládeže a tělovýchovy Eduard Zeman: "Je samozřejmostí nakupovat do škol kvalitní programy světového standardu legální cestou. Z těchto důvodů také vítám znovuoobnovení dohody Select pro školství. V nynější době, kdy je nutné šetřit finanční prostředky na všech úrovních, je důležité podporovat výhodné způsoby nákupu programů. Tato dohoda je názorným příkladem toho, že to jde." Generální ředitel společnosti Microsoft pro Českou republiku Jan Mühlfeit komentoval uzavření dohody slovy: "Tuto smlouvu považujeme za dobrou investici do budoucnosti naší země. Praxe totiž ukazuje, že studenti, zvyklí na práci se softwarem světového standardu, disponují vyšší konkurenceschopností. Právě ta by mohla v budoucnosti zajistit vzestup české ekonomiky."

Další informace Vám podají:

Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy

Vladimíra Al Malikiová, mluvčí ministra školství mládeže a tělovýchovy
Telefon: +420 (2) 571 93 111
Email: maliki@msmt.cz

Microsoft, s. r. o.

Jan Toman, zástupce pro školství v České republice a Slovenské republice
Telefon: +420 (2) 611 97 111
Email: janto@microsoft.com

Informace o společnosti Microsoft® naleznete na <http://www.microsoft.com/cze>

Tábory 1998

Letní činnost členských sdružení České rady dětí a mládeže byla v loňském roce velmi bohatá. Posuďte sami: Asosiace křesťanských sdružení mládeže uspořádala dětské tábory pro 5 000 neorganizovaných dětí. A-TOM pořádala 313 táborů, z toho 16 integrovaných. Česká tábornická unie uspořádala 180 táborů. Junák zorganizoval 1361 táborů pro 32 177 dětí, na nichž se podílelo 6 321 dospělých. Skautští vedoucí během prázdnin mohli získávat vědomosti na 93 vzdělávacích akcích. Pionýr uspořádal 637 táborů pro 33,5 tisíc účastníků, a Ymca 80 táborů pro 5 000 účastníků. I na letošní prázdniny je připraveno množství zajímavých akcí.

Květinový den

12. května rozkvetly v ulicích žluté květy měsíčku zahradního. A nebyly to kvítky leda-jaké, protože kvetly na klopách všech, kteří byli ochotni přispět na konto Ligy proti rakovině a podpořit tak výzkum této zhubné nemoci. Kvítky a letáčky nabízely v tento den školáci, studenti a také skupinky skautů v krojích. Ti se na akci podíleli v 86 místech republiky, opatrovali 615 pokladniček a rozdali 58 780 kvítků z celkového počtu 260 000. Celkem se vybralo více než 6 milionů korun, skautský podíl činil téměř půl druhého milionu.

Setkání na Džbáně

28. - 30. 5. 1999
Pražský Džbán uvítal poslední květnový víkend tisícovku účastníků Republikového setkání Pionýra. První výpravy se začaly objevovat už pátek po poledni. Do večera byl kemp plný stanů a všichni jen doufali, že nás přizeň počasí neopustí. Sobotní ráno přímo vybízelo k procházce do Prahy. Však také bylo co k vidění. Začít bylo možné třeba na oživené Královské cestě. Tam se všichni mohli setkat nejen s historickými postavami, ale i poučit se při plnění nejrůznějších úkolů. Nezapomenutelný zážitek přinesla návštěva pražských ostrovů, kde zrovna probíhala výstava sdružení dětí a mládeže - Bambiriáda. Z další nabídky otevřených muzeí a výstav a rozhleden a ....., se jen těžko vybíralo (proč má ten den jen 24 hodin). Mezitím v kempu probíhala velká soutěž ve skládání puzzlíků. Vítězové mohli převzít své ceny v závěru večerního koncertu hudební skupiny JAKOVON, který uvedl všechny účastníky do té správné hudebně - taneční nálady.

SAN 99

Začátkem července se chystá delegace 220 českých skautů a skautek na středoevropské skautské setkání SAN 99 do Polska.

Setkání je již třetí v pořadí, předcházel mu Fénix 97 v Praze a Eurocor 98 ve slovenské Žarnovici. Všichni se již těší nejen na týden nabitý zajímavým programem, ale hlavně na nová mezinárodní přátelství a překrásnou přírodu v Bieszczadech na pomezí Polska, Slovenska a Ukrajiny.

Pohádkový les roztoc-kých Tomíků 5. 6. 1999 byl ve znamení pěkného počasí, usměvavých dětí a jejich rodičů.

Kořeny pro rok 2000 v Litomyšli

Poslední červencový týden letošního léta se v Litomyšli uskutečnil velké setkání teenagerů - Evropský Ten Singový festival. Bude to 4. festival tohoto druhu a sjede se na něj 1 500 mladých lidí z celé Evropy - účastníků ymkařského programu Ten Sing. A co je to Ten Sing? Ten Sing (Teenagers' singing) je především něco, co „letí“. Je to program, který respektuje kulturu současných mladých lidí, kde se uplatňuje vrstevnické vedení, zpívání ve sboru, divadlo a tanec, kapela, společenství a legrace, a za vším je otevřená křesťanská práce. Účastníci zažijí velké množství koncertů, her, tvořivých workshopů, výlet do přírody či společnou práci v diskuzních skupinách. Téma Kořeny pro rok 2000 (RooTS for 2000) je spojeno s místem festivalu - Litomyšlí - kde se působivě setkává minulost s budoucností. Kořeny vyjadřují důleži-

tost propojení minulých událostí s vizemi, sny a nápady pro nové tisíceletí.

Hledáme dobrovolníky-pomocníky, kteří by chtěli zažít festivalový týden v Litomyšli, prosycený nezapomenutelnou atmosférou a přitom pomoci s pořadatelskou službou, ubytováním, výletem, výdejem jídla, úklidem... aj Blíží se ziskáte na Ústředí YMCA v ČR, Na Poříčí 12, 115 30 Praha 1, tel.: 02/2487 2059, e-mail: ymca@ymca.cz nebo ve Festivalové kanceláři, Ropkova 51, 570 01 Litomyšl, tel: 0464/2041, e-mail: festival@lit.cz

Celostátní pracovní **konferenci** s mezinárodní účastí na téma **Vliv přírody na zdraví člověka** (Ochrana životního prostředí jako součást podpory zdraví) ve dnech 11. a 12. listopadu 1999 v budově Národního muzea v Praze 2 pořádají Ekologicko-zdravotnické kolegium ČR při Nezávislém sdružení přátel přírody TIS (zal. R. 1958 jako Sbor ochrany přírody) a Antropologická sekce Společnosti Národního muzea ve spolupráci s Národním muzeem v Praze. Cílem konference je zhodnocení dosavadního vývoje péče o přírodu a životní prostředí včetně srovnání situace od r. 1965. O přihlášky s podrobným programem se můžete přihlásit na adrese: MUDr. Josef Kvapilík, Strossmayerovo nám. 2, 170 00 Praha 7, tel. 02/87 91 15.